

[Thor kil Kristensen.]

række vigtige tilkendegivelser både i øst og vest, som gør, at tidspunktet for en statusopgørelse er hensigtsmæssigt, og dertil kommer jo, at der snart skal afgives et svar på de to noter, ministerpræsident Bulganin før og efter årsskiftet har sendt den højtærede statsminister. Jeg takker for tilsagnet om, at dette svar vil blive drøftet i det udenrigspolitiske nævn, men det er også hensigtsmæssigt, at den danske offentlighed bliver orienteret om disse problemer og om de danske synspunkter vedrørende disse problemer, før svaret bliver drøftet og afgivet.

Den højtærede stats- og udenrigsministers redegørelse omfattede, som det også var rigtigt, en lang række af de problemer, der er rundt omkring i verden. Jeg skal kun gå ind på nogle få af hovedpunkterne; det er ikke nødvendigt, at vi alle gentager alt, hvad der er sagt af den højtærede stats- og udenrigsminister.

Må jeg da begynde med at sige, at så vidt jeg kan skønne, er situationen i verden i dag den, at vi lever mellem to slags frygt. På den ene side frygter vi de følger, det kan få, hvis den nuværende udvikling fortsætter. Spændingen og kaprustningen mellem øst og vest kan, hvis den fortsætter gennem lang tid, føre os ud i tilstande, som ikke blot er økonomisk tyngende, men også politisk uholdbare og derfor militært yderst farlige. På den anden side må man også frygte, at vi kan forøge faren ved at svække det beredskab, det sikkerhedssystem, der er opbygget i den vestlige verden, uden at der er skabt den fornødne garanti for, at dette kan gå an, at tiden dertil er inde. Det er disse to slags frygt, vi lever mellem, og det må præge de overvejelser, vi anstiller både i vort land og i de store internationale sammenslutninger, som vi er medlem af.

Vi frygter på den ene side, sagde jeg, den nuværende udvikling; hvis den fortsætter gennem en lang periode, kan den have meget farlige konsekvenser. Derfor må vi ønske, at der bliver prøvet på ved passende lejligheder gennem en forhandling at få hel eller delvis afspænding mellem de to magtgrupper, som nu engang deler store dele af verden mellem sig i dag.

På den anden side vil det også være farligt, hvis vi skaber det, som den højtærede stats- og udenrigsminister kaldte en falsk

tryghedsfølelse. Hvis vi nemlig skaber noget, som viser sig ikke at være holdbart, som kun tilsyneladende er en afspænding, har vi skabt en falsk tryghedsfølelse, og så risikerer vi, at vi i ly af denne falske tryghedsfølelse gennemfører en svækkelse af beredskabet, som gør, at magtbalancen får en farlig overvægt til den ene side.

Det forekommer mig, at den seneste tids begivenheder har understreget, at vi netop lever i denne dobbelte situation. Når vi ser på begivenhederne siden det meget omtalte stormagtsmøde i Genève 1955 med påfølgende udenrigsministermøde, er det jo rigtigt, som den højtærede stats- og udenrigsminister sagde i sin tale, at det håb om afspænding, som dengang blev vakt, senere er blevet skuffet. Det er navnlig, som også omtalt i talen, blevet skuffet gennem begivenhederne i slutningen af 1956, først og fremmest gennem begivenhederne i Ungarn, men også gennem begivenhederne omkring Suezkanalen.

Også ministerpræsident Bulganin har omtalt begivenhederne i 1956 i et af sine breve til den højtærede statsminister, men det må vække skuffelse her i landet og mange andre steder, at ministerpræsident Bulganin overhovedet ikke nævner begivenhederne i Ungarn mellem de omstændigheder, som har ført til, at tryghedstilstanden ikke længere består. Vi må se det sådan, at det ikke mindst er begivenhederne i Ungarn, der har skuffet forventningen om en afspænding. Det ungarske folks bestræbelser for at få friere forhold blev slået ned med hård hånd, og desværre endte denne konflikt i løbet af 1957 på en måde, som fra vestlige synspunkter må betragtes som yderst beklagelig. Det samme gælder i øvrigt begivenhederne omkring Suezkanalen, som endte med, at kanalen blev åbnet igen, uden at der var skabt de betryggende forhold for de brugende nationer, som man kunne have håbet.

Til dette kommer så den seneste tids voldsomme udvikling af raketteknikken inden for Sovjetunionen, som jo har påvirket den militære magtbalance i betydelig grad; der kan vel ikke være tvivl om, at den seneste tids diplomatiske aktivitet fra Sovjetunionens side navnlig må ses på denne baggrund.

Det er karakteristisk for det NATO-